

wemen

Dutch Gender Platform

Jaarverslag
2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Directieverslag	4
2. Jaarverslag Raad van Toezicht	6
3. Wat is het doel van WO=MEN, Dutch Gender Network?	8
3.1 De kracht van WO=MEN	8
3.2 Hoe werkt WO=MEN?	8
3.3 Theory of Change	9
4. Wat bereikte WO=MEN in 2018?	10
4.1. Duurzame ondersteuning, financieel, politiek en sociaal, van gendergelijkheid en vrouwenrechten.	10
4.1.1. Nationaal	10
4.1.2 Internationaal	13
4.2 Gender, Vrede & Veiligheid	14
4.2.1 Nationaal Actieplan 1325	16
4.3 Duurzame Economische Ontwikkeling	17
5. Hoe is WO=MEN georganiseerd?	20
5.1 Leden en ALV	20
5.2 Communicatie	22
5.3 WO=MEN organisatie	23
5.4 Gezamenlijk Actieplan Integriteit	24
5.5 Bescherming persoonsgegevens	25
5.6 Rapportage	25
6. Hoe ziet de continuïteit eruit van WO=MEN?	26
6.1 Belangrijkste afwijkingen inkomsten 2018	26
6.2 Continuïteit	27
6.3 Fondsenwerving	27
7. Follow up accountantsverslag 2017	27
8. Financiële jaarrekening	29
8.1 Balans	29
8.2 Rekening van baten en lasten	31
8.3 Grondslagen voor de financiële verslaglegging	32
8.4 Toelichting op de balans per 31 december 2018	34
8.5 Toelichting op staat van baten en lasten over 2018	37
9. Overige gegevens	43
9.1 Statutaire bestemming	43
9.2 Accountantsverklaring (CONCEPT)	43

Annex 1 Theory of Change	46
Annex 2 Leden	47

1. Directieverslag

Voor u ligt het jaarverslag met jaarrekening van de vereniging WO=MEN¹ Dutch Gender Platform voor het jaar 2018.

Het jaar 2017 was vooral een overgangsjaar. In 2018 konden we weer bouwen. Bouwen aan een gezonde organisatie met een professioneel team op sterkte. Bouwen aan financiële zekerheid. Bouwen aan de uitwerking van onze strategische visie met onze leden. Bouwen aan een robuust ingerichte projectorganisatie. Bouwen aan resultaten om ongelijke (machts)verhoudingen tussen vrouwen en mannen² te verkleinen. Bouwen aan het coördinatorschap van Sustainable Development Goal 5 om **'Gendergelijkheid te bereiken en alle vrouwen en meisjes mondig te maken'**. 2018 was een jaar waarin we onze samenwerking met partijen werkzaam op nationaal vlak hebben geïntensiveerd. We hebben in strategische sessies met onze leden de Theory of Change bijgesteld. **'Duurzame ondersteuning, financieel, politiek en sociaal, van gendergelijkheid en vrouwenrechten'** zien we als een voorwaarde en fundament om te kunnen werken op de twee hoofdthema's:

- = Vrouwen, mannen en andere genderidentiteiten hebben gelijke rechten in en invloed op duurzame economische ontwikkeling.
- = Vrouwen, mannen en andere genderidentiteiten in (post)conflict hebben gelijke rechten in en invloed op vredesprocessen en het voorkomen van conflict.

Met grote voortvarendheid hebben we de volgende platform activiteiten uitgevoerd: **invloed uitoefenen op beleid in Nederland en wereldwijd, beleid monitoren, kennis delen, krachten bundelen en mensen verbinden en mobiliseren**. We voerden gesprekken, lobbyden bij Tweede Kamerleden en politieke partijen, organiseerden bijeenkomsten, adviseerden de Nederlandse vertegenwoordiging bij de VN-veiligheidsraad, spraken op conferenties, waren de kritische stem over IMVO-sectorconvenanten, VN-veiligheidsresolutie 1325, integratie van vrouwen in vredesmissies, negatieve gevolgen van (financiële) antiterrorismemaatregelen, etc.

Het afgelopen jaar hebben we een aantal mooie resultaten behaald. Hoofdlijnen zijn:

- = In het najaar van 2018 is WO=MEN benoemd tot SDG 5 coördinator.
- = Mede dankzij de lobby van WO=MEN en haar leden zijn gendergelijkheid en vrouwenrechten een kernthema in de nota van minister Kaag.
- = Tijdens de 16 Days of Activism Against Gender Based Violence Campaign lanceerden Kirsten van den Hul (PvdA) en Dilan Yeşilgöz (VVD) het Gender Meer Partijen Initiatief.
- = In aanloop naar de EP-verkiezingen leverden we input op de verschillende politieke partijprogramma's.
- = Door een sterke lobby van onder andere WO=MEN nam een vertegenwoordiger uit het maatschappelijk middenveld deel aan de Nederlandse overheidsdelegatie bij de VN-vergadering van de Commission on the Status of Women.
- = We leverden input aan de taskforce VN-Veiligheidsraad van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor een succesvolle mandaatvernieuwing van UNAMA. Met Women, Peace and Security hoog op de agenda. En ook gedurende de andere debatten zorgde de Nederlandse vertegenwoordiging dat Women, Peace and Security op de agenda van de VN-Veiligheidsraad bleef.
- = We maakten, samen met Human Security Collective, een belangrijke stap met de start van een schaduwrapportage over de impact van financiële anti-terreurmaatregelen van Nederlandse

¹ WO=MEN Dutch Gender Platform, gevestigd aan de Korte Poten 9b in Den Haag, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in Den Haag onder dossiernummer 27293385

² Ongeacht de seksuele oriëntatie en gender identiteit en expressie en geslachtskenmerken (SOGIESC)

donoren en banken op Nederlandse organisaties die werken op vrouwenrechten en gendergelijkheid wereldwijd.

- = We zijn een kritische doch constructieve stakeholder van het IMVO- convenantenproces en genereren meer aandacht voor vrouwenrechten en gendergelijkheid
- = We leverden input op UN Working Group on Business and Human Rights. De input wordt meegenomen voor de specifieke richtlijnen die de Working Group nu opstelt en die in juli 2019 worden gepubliceerd.

Ik ben zeer blij dat we weer met vertrouwen vooruit kunnen kijken naar een betere financiële toekomst. Door het invoeren van een goede projectadministratie, het nemen van diverse maatregelen en doorgevoerde bezuinigingen is het ons gelukt om het negatieve vermogen, wat is opgebouwd vóór 2016, substantieel te verlagen. We gaan ervan uit dat we eind 2019 niet meer aankijken tegen een negatief vermogen en we kunnen gaan bouwen aan een continuïteitsreserve. Fijn ook dat onze accountant steeds meer vertrouwen heeft in de continuïteit van de organisatie en een goedkeurende verklaring heeft afgegeven. We zijn heel blij dit jaar af te kunnen sluiten met een mooi positief financieel resultaat van € 28.242.

Deze positieve resultaten sterken ons in het vertrouwen dat WO=MEN met al haar leden zichtbaar is als netwerk voor gendervraagstukken en SDG5. Een netwerk dat zich kenschetst door solidariteit, openheid, transparantie, professionaliteit en empowerment.

Edith van der Spruit
Directeur WO=MEN, Dutch Gender Platform,

Den Haag, 19 februari 2019

2. Jaarverslag Raad van Toezicht

Het jaar 2018 was een heel goed jaar voor WO=MEN en de Raad van Toezicht (RvT) is tevreden en dankbaar voor de zorgvuldige en opbouwende wijze waarop invulling en uitvoering is gegeven aan de doelstellingen van de organisatie, zowel in Nederland als daarbuiten.

Een groot compliment voor Edith van der Spruit en haar staf is zeker op zijn plaats. Dankzij hun grote inspanningen laten de financiën van WO=MEN een heel positief en stabiel beeld zien, de organisatie is gebalanceerd en op orde en de belangen van WO=MEN worden voortdurend op een bevlogen wijze behartigd bij en met alle betrokken stakeholders.

2018 kenmerkte zich door een verdere professionalisering van het bureau, en de organisatie rond WO=MEN, onder leiding van directeur/bestuurder Edith van der Spruit. De RvT is van mening dat de directeur/bestuurder haar werkzaamheden correct en professioneel, binnen het hiertoe gestelde kader, heeft uitgevoerd en spreekt op deze plek haar dankbaarheid hiervoor uit.

Ook was het een jaar waarin nieuwe lange termijn samenwerkingsafspraken werden gemaakt met diverse stakeholders, waaronder het Ministerie van Buitenlandse Zaken en het ministerie van OC&W. Het is buitengewoon mooi dat het ingediende voorstel voor continuering en uitbreiding van de samenwerking heeft geresulteerd in nieuw samenwerkingscontracten voor 4 jaar. Deze samenwerking past binnen de strategie en geeft invulling aan het meerjarenplan dat in 2017 is goedgekeurd door de leden van WO=MEN. Verdere strategische allianties, waaronder het voorzitterschap van SDG5, werden vormgegeven en zullen blijvend bijdragen aan een versterking van de doelstellingen van WO=MEN: gendergelijkheid en vrouwenrechten.

De RvT is van mening dat prudent is omgegaan met de beschikbare financiële middelen, wat heeft geresulteerd in een significante afname van het negatieve eigen vermogen. De RvT heeft daarom vertrouwen in de continuïteit van de vereniging. Naast toezien op een behoedzaam financieel beleid heeft de RvT toezicht gehouden op het naleven van relevante wet- en regelgeving, in overleg met de bestuurder.

De RvT is in 2018 vier keer samen gekomen om invulling te geven aan haar taak als toezichthouder. Nadruk lag op toezicht op de uitvoering van het beleid, strakke financiële discipline en stabilisatie en professionalisering van het bureau. Verder heeft de RvT invulling gegeven aan haar taak als werkgever van de bestuurder.

In 2018 zijn twee leden van de RvT volgens schema afgetreden. Deze zijn niet vervangen, omdat naar inzicht van de RvT een kleine samenstelling van de RvT volstaat. Gezien de achtergrond van de leden van de RvT wordt geconstateerd dat de vereiste deskundigheid die nodig is voor het vervullen van de diverse rollen aanwezig is. Overigens vindt de RvT het wenselijk dat ook de Raad van Toezicht een meer diverse achtergrond heeft.

Vanaf deze plek spreekt de RvT haar dankbaarheid uit voor het verrichten van alle werkzaamheden door de directie en staf van WO=MEN voor het (streven naar en) realiseren van de doelstellingen van WO=MEN, zowel uitgevoerd op publieke podia, als binnenskamers. De RvT spreekt tevens haar vertrouwen uit in de continuïteit van WO=MEN en in de verdere stabilisatie en financiële gezondheid van de organisatie. De Raad van Toezicht ziet 2019 met vertrouwen en belangstelling tegemoet.

De Raad van Toezicht bestaat per 31 december 2018 uit de volgende personen:

- = Elise Kant, voorzitter
- = Elisa de Groot
- = Jeanine Kok
- = Filip Zoetewij

Elise Kant

Voorzitter Raad van Toezicht WO=MEN, Dutch Gender Platform

Den Haag, februari 2019

3. Wat is het doel van WO=MEN, Dutch Gender Network?

Voor u ligt het jaarverslag en jaarrekening 2018 van WO=MEN, Dutch Gender Platform. WO=MEN is het grootste genderplatform in Nederland en uniek in zijn soort in Europa. WO=MEN zet zich in Nederland en wereldwijd in voor gelijke machtsverhoudingen tussen vrouwen en mannen, ongeacht seksuele oriëntatie en genderidentiteit en expressie en geslachtskenmerken.

De samenstelling van WO=MEN is uniek: circa 50 organisaties en 136 professionals hebben zich verbonden aan WO=MEN: ontwikkelings- en vredesorganisaties, vrouwen- en genderrechtenorganisaties, diaspora, vakbonden, politie, journalisten, kennisinstututen, academici, militairen, ondernemers, studenten en opiniemakers. Samen zetten wij ons in voor een rechtvaardige wereld waarin gendergelijkheid en de rechten van vrouwen en meisjes worden gerespecteerd en waarin ruimte is voor duurzame ontwikkeling. Daarbij dragen wij bij aan de Sustainable Development Goals 2030: niemand mag achterblijven door armoede of ongelijkheid.

3.1 De kracht van WO=MEN

Door onze brede samenstelling is WO=MEN beter geïnformeerd. Als netwerk kunnen we beter en efficiënter invloed uitoefenen op de besluitvorming dan 'stand-alone' organisaties. Al twaalf jaar zetten we ons in voor een sterk en onafhankelijk genderbeleid binnen het Nederlandse buitenlandbeleid. Daarbij focussen wij op de thema's Duurzame Steun voor Gendergelijkheid & Vrouwenrechten, Duurzame Economische Ontwikkeling en Gender, Vrede & Veiligheid.

De laatste jaren vragen we ook de nodige aandacht voor gender mainstreaming op binnenlandse beleidsterreinen. De Sustainable Development Goals 2030 (SDG'S) zien we als belangrijk overkoepelend kader. Het is een vooruitgang op nationaal en internationaal niveau dat overheden, bedrijven en maatschappelijk middenveld verantwoordelijkheid nemen op de samenhang en uitvoering van (gender)beleid. SDG5 roept iedereen op om gendergelijkheid te bereiken en alle vrouwen en meisjes mondig te maken. Noodzakelijk als 'stand-alone' doel, maar ook als onderdeel van alle SDG's. De problemen, ongelijkheid en schending van rechten moeten worden opgepakt op alle beleidsterreinen.

3.2 Hoe werkt WO=MEN?

WO=MEN doet wat dit platform moet doen: invloed uitoefenen op wetten en beleid in Nederland en wereldwijd, beleid monitoren, kennis delen, krachten bundelen en mensen verbinden en mobiliseren.

De interventies van WO=MEN en haar leden komen voort uit de rollen en taken van WO=MEN. We zijn lobbyist en adviseur, een netwerk, de waakhond en activist en 'linking pin'.

= **Lobby & Advocacy:** Het agenderen, informeren, adviseren en beïnvloeden van maatschappij, ministeries, instituties en politiek.

- = **Verbinden & Versterken:** Het netwerk waarin verbinden en versterken van onze leden en strategische partners centraal staat. We brengen hen met elkaar en met relevante activisten, organisaties, academici of bedrijven in contact.
- = **Waakhond:** Het signaleren van genderongelijkheid en schending van vrouwenrechten. Signaleren van de sluitende civiele ruimte. Het monitoren van (ontwikkeling en implementatie van) wetten en beleid. Het blootleggen van ongelijke machtsrelatie, van stereotypering, van hiaten en inconsistentie van beleid.
- = **Kennis verzamelen & delen:** Het beschikbaar maken van onderzoek en adviezen voor beleid. Het zichtbaar maken van maatschappelijke en politieke trends. Het toegankelijk maken van de geleerde lessen en goede voorbeelden uit het veld. Het vertalen van kennis, onderzoek en ervaring van leden naar advies voor relevante ministeries en/of het Nederlands Parlement.

3.3 Theory of Change

In 2018 pasten we onze ToC aan op basis van maatschappelijke en politieke ontwikkelingen. In deze ToC is **'Duurzame ondersteuning, financieel, politiek en sociaal, van gendergelijkheid en vrouwenrechten'** een voorwaarde en fundament om ons werk te doen. De thema's waarop WO=MEN werkt zijn:

- = Vrouwen, mannen en andere genderidentiteiten hebben gelijke rechten in en invloed op duurzame economische ontwikkeling.
- = Vrouwen, mannen en andere genderidentiteiten in (post)conflict hebben gelijke rechten in en invloed op vredesprocessen en het voorkomen van conflict.

Deze ToC is een drietal strategiebijeenkomsten met onze leden besproken en vastgesteld in de ALV van december 2018.

4. Wat bereikte WO=MEN in 2018?

SDG 5-coördinator

In het najaar van 2018 is WO=MEN **benoemd tot SDG 5-coördinator**. Als SDG 5-coördinator kunnen we met andere stakeholders, politiek, overheid, bedrijfsleven, maatschappelijk middenveld, scholen, universiteiten en individuen werken aan gendergelijkheid en de empowerment van vrouwen en meisjes. SDG 5 is voor ons doel en middel: we versterken mensen, organisaties, bedrijven en onderwijsinstellingen om een vruchtbare voedingsbodem te creëren voor gendergelijkheid en vrouwenrechten. WO=MEN doet de coördinatie in nauwe samenwerking met WOMEN Inc.

Om zichtbaarheid te geven aan dit coördinatorschap voerden we research uit en ontwikkelden we met social designbureau Bureau Buitengewone Zaken een zogenaamde 'SDG5-installatie'. Dit is een fysieke mobiele pop-up installatie waarin het publiek gesprekken te horen krijgt waarmee zij bewust worden gemaakt over gendernormen. Bij elk gesprek staat een feit centraal. Zo wordt bijvoorbeeld benoemd dat vrouwen twee keer zoveel zorgtaken op zich nemen als mannen en dat een man maar 5 dagen vaderschapsverlof krijgt. Met deze installatie gaan we vanaf begin 2019 langs festivals, evenementen en andere publiekstrekkingen.

Ook organiseerden we als SDG5-coördinator evenementen zoals de Workshop Gendergelijkheid op de Werkvloer met WOMEN Inc. tijdens de SDG Action Day van de SDG Charter. WO=MEN was ook aanwezig bij het World Forum for Democracy in Straatsburg over het thema 'Gender Equality: Whose Battle is it'. Deze driedaagse conferentie versloegen wij op Twitter en Facebook. Daarnaast organiseren we workshops bij verschillende bedrijven om bewustzijn rondom gendergelijkheid te vergroten.

Regulier werk WO=MEN

In 2018 werkten we aan de in ons Meerjarenplan 2018-2022 geïdentificeerde **vier outcomes**:

- 1 **De nationale en internationale standaarden, wetten, beleid en uitvoering** voor gendergelijkheid en vrouwenrechten zijn inclusief en duurzaam;
- 2 **Individuele en groepen** hebben een inclusief en positief beeld over gendergelijkheid en vrouwenrechten;
- 3 **Een sterk en actief maatschappelijk middenveld** speelt een cruciale rol in transformatie van (machts)relaties op het gebied van gendergelijkheid;
- 4 **Publieke en private instituties** promoten, faciliteren en respecteren gelijkwaardige participatie en vrouwenrechten.

Deze outcomes dragen bij aan de **noodzakelijke systeemverandering voor het realiseren van gendergelijkheid en respect voor vrouwenrechten wereldwijd**. Waarbij vrouwen en mannen, meisjes en jongens en andere genderidentiteiten, maar ook (religieuze) leiders, overheid, bedrijfsleven en maatschappelijk middenveld allemaal werken aan gendergelijkheid en vrouwenrechten.

Hieronder volgen per middellangetermijndoel ('thema') de hoogtepunten die bijdroegen aan de realisatie van de outcomes.

4.1. Duurzame ondersteuning, financieel, politiek en sociaal, van gendergelijkheid en vrouwenrechten.

4.1.1. Nationaal

Outcome 1: De nationale en internationale standaarden, wetten, beleid en uitvoering voor gendergelijkheid en vrouwenrechten zijn inclusief en duurzaam

Op 26 oktober 2017 werd het kabinet-Rutte III beëdigd. Vanaf dat moment lobbyden WO=MEN en haar leden gericht voor **een transformatief en inclusief genderbeleid**. Met succes! Mede dankzij de lobby van WO=MEN en haar leden zijn **gendergelijkheid en vrouwenrechten een kernthema in de beleidsnota van minister Kaag** voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking: 'Investeren in Perspectief'

De lobby richtte zich zowel op de Kamercommissies (Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) als op het ministerie van Buitenlandse Zaken. Zo voerden we gesprekken met VVD, SP, PvdA, D66, GroenLinks en CDA, die bijdroegen aan verschillende voorbereidende moties voor de vastgestelde beleidsnota's in 2018. Zoals de moties van de leden [Van den Hul en Bouali](#), [Kuik](#) en [Van den Hul](#).

De motie voor een samenhangend genderbeleid is door minister Kaag overgenomen. Maar de inzet voor een samenhangend genderbeleid hield niet op bij de overgenomen motie. Tijdens een gesprek met minister Kaag en via schriftelijke input op de beleidsnota's pleitten de leden van WO=MEN eveneens voor een coherent en transformatief genderbeleid. Specifiek vroegen we aandacht voor duurzame handel, vrede en veiligheid en de krimpende ruimte voor maatschappelijke organisaties vanuit een genderperspectief.

Ook zetten we in 2018 in op **concrete tools om vrouwenrechten en gendergelijkheid te promoten**. Tijdens de 16 Days of Activism Against Gender Based Violence Campaign lanceerden Kirsten van den Hul (PvdA) en Dilan Yeşilgöz (VVD) **het Gender Meer Partijen Initiatief**. WO=MEN voer het secretariaat. Voor het eerst zijn ook de woordvoerders Emancipatie betrokken bij het GMPI om de binding nationaal en internationaal te versterken.

Met het Gender Meer Partijen Initiatief wordt er opnieuw politieke aandacht gegeven aan vrouwenrechten en gendergelijkheid. Bovendien hebben Tweede Kamerleden een concrete tool om vrouwenrechten en gendergelijkheid te promoten en schendingen van vrouwenrechten te bestrijden.

Outcome 3: Een sterk en actief maatschappelijk middenveld speelt een cruciale rol in de transformatie van (machts)relaties op het gebied van gendergelijkheid

In 2018 zetten we volop in op rechtstreekse financiering voor vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties. Centraal stond daarbij **de betekenisvolle betrokkenheid van vrouwenrechtenactivisten bij de ontwikkeling van subsidiekanalen**.

Vrouwenrechtenorganisaties zijn de drijvende kracht achter gendergelijkheid. Ook het IOB benadrukt de cruciale rol van vrouwenrechtenorganisaties in de evaluatierapportage over het MDG3 fonds. Volgens het IOB spelen "vrouwenorganisaties, groot en klein, nog steeds een belangrijke rol vanwege hun goede kennis van lokale kwesties. Naast hun rol in beleidsbeïnvloeding en pleitbezorging, vullen ze gaten in overheidsverantwoordelijkheid en dienstverlening op terreinen als geweld tegen vrouwen. Maar duurzaamheid van deze organisaties is een probleem. Ze verdienen langere termijn ondersteuning, die zich meer richt op het versterken van de institutionele capaciteit in plaats van hen te beschouwen als uitvoerende organisaties."³

Tegelijk vreezen vrouwenrechtenorganisaties voor hun voortbestaan als gevolg van krimpende politieke ruimte of de negatieve gevolgen van antiterrorisme-maatregelen. Een belangrijke drempel is ook de

³IOB evaluatie van het MDG 3 fonds: Investeren in gelijkheid 2008-2011: <https://www.iob-evaluatie.nl/publicaties/evaluaties/2015/04/01/401---iob-evaluation-of-the-mdg3-fund-%E2%80%93-investing-in-equality-2008-2011>

vermindering van financiële middelen: veel vrouwenrechtenorganisaties worden de facto afgesneden van directe financiering door criteria van Nederlandse en andere Europese landen.

In 2018 voerden we **diverse gesprekken met Tweede Kamerleden en het ministerie van Buitenlandse Zaken** over het belang van een fijnmazig globaal netwerk van vrouwenrechten en gendergelijkheidsorganisaties. Zodat zij als sterke watchdog en progressieve actor van verandering tegenwicht kunnen blijven bieden. Tweede Kamerlid Van den Hul stelde hierover [een motie](#) op. Deze motie is aangehouden om de Minister meer tijd te geven om samen met vrouwenrechten en gendergelijkheidsorganisaties na te denken over de casuïstiek. Op basis daarvan vonden goede gesprekken plaats met beleidsambtenaren met WO=MEN leden over directe toegang tot opvolging van FLOWII en Samenspraak en Tegenspraak.

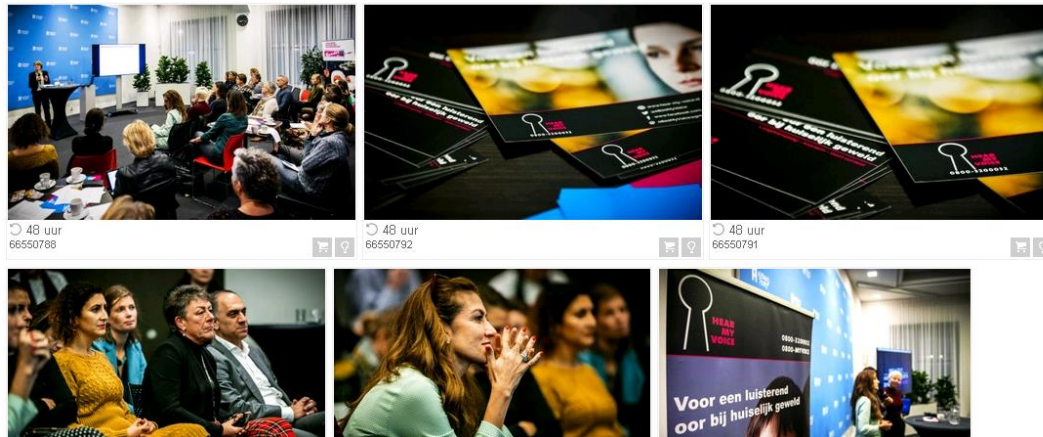
Outcome 4: Publieke en private instituties promoten, faciliteren en respecteren gelijkwaardige participatie en vrouwenrechten

In 2018 zetten WO=MEN en haar leden ook in op de Europese verkiezingen die in 2019 zullen plaatsvinden. In aanloop naar de EP-verkiezingen **leverden we input op de verschillende politieke partijprogramma's**. Ook voerden we **gesprekken met PES, Partij van Europese Socialisten**. Daarnaast is er een expertmeeting georganiseerd tijdens de European Development Days met EP-leden over het belang van duurzame financiering van vrouwenrechten en gendergelijkheid. Op deze manier droegen wij bij aan de **toegang van vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties bij het Europees Parlement**.

Externe communicatie & PR

In samenwerking met programmamanager Laila Ait Baali is er regelmatig getweet met het doel invloed uit te oefenen op beleid. Er is veel interactie met Kamerleden. Daarbij is de communicatiemedewerker nauw betrokken geweest bij het event rondom de lancering van het Gender Meer Partijen Initiatief, werd er een persbericht verstuurd en waarbij wij aandacht kregen van ANP.

4.1.2 Internationaal

Outcome 1: De nationale en internationale standaarden, wetten, beleid en uitvoering voor gendergelijkheid en vrouwenrechten zijn inclusief en duurzaam

In 2018 voerde WO=MEN in samenwerking met Atria en het Netwerk VN-Vrouwenverdrag **de procescoördinatie maatschappelijk middenveld voor het internationaal emancipatiebeleid**. Hiermee zorgen we dat Nederland kan voldoen aan haar inspannings- en monitoringsverplichtingen omtrent het CEDAW Verdrag. Het Netwerk VN-Vrouwenverdrag produceert schaduwrapportage(s) en samen zorgen we voor een kritisch 'tegen' geluid vanuit het maatschappelijk middenveld. Het afgelopen jaar coördineerden we de inbreng vanuit het maatschappelijk middenveld voor de jaarlijkse vergadering van **de UN Commission on the Status of Women** in New York. Samen met Atria brachten we de aandachtspunten vanuit het Maatschappelijk Middenveld onder de aandacht van de regeringsdelegatie in New York.

Daarnaast is WO=MEN verbonden aan het Count me in Consortium (CMI!) Dit feministisch consortium wordt gevormd door CREA, Just Associates (JASS), AWID, Urgent Action Fund en MamaCash in *the lead*. Als strategisch partner adviseert en versterkt WO=MEN het consortium op o.a. duurzame financiering van vrouwenrechtenorganisaties en bindende mensenrechtenverplichtingen voor bedrijven, zowel nationaal als internationaal. WO=MEN zoekt actief naar mogelijkheden om beleidsbeïnvloeding voortvloeiend uit het strategische partnerschap vorm te geven. Dit doen we op de thema's mensenrechten en bedrijven en investeringsbeleid met name in de grondstoffensector.

Een aantal hoogtepunten van 2018 waren:

- = Voor het eerst nam een **vertegenwoordiger uit het maatschappelijk middenveld** deel uit van de Nederlandse overheidsdelegatie bij de VN vergadering van de Commission on the Status of Women. WO=MEN droeg in belangrijke mate bij aan de totstandkoming van deze vertegenwoordiging. Gezien het onderwerp van 2018, *'Empowering rural women en girls'* is vanuit 3 genomineerde kandidaten gekozen voor Barbara van Paasen vanuit Action Aid.
- = We organiseerden vier **inspirerende bijeenkomsten** voor en mét het Nederlands maatschappelijk middenveld en de Nederlandse overheidsdelegatie over de nationale en internationale emancipatie- en gendergelijkheidsagenda.
- = Vanuit de Alliantie Samen Werkt Het! organiseerde WO=MEN in New York een **learning event met Europese partners**: *'The division of work and care in a European perspective: What works and what can be improved?'*

- = WO=MEN verzamelde en formuleerde een set aanbevelingen voor de Nederlandse regering in het kader van de CSW. Ook gaven we **input op de schaduwrapportage** rond de Istanbul conventie.
- = In februari 2018 was WO=MEN aanwezig op de **EU NGO consultatiemeeting** in Brussel om ook op EU-niveau om het krachtenveld te kunnen duiden en beïnvloeden.
- = We genereerden politieke aandacht voor het belang van directe toegang tot financiering voor vrouwenrechtenorganisaties.
- = WO=MEN nam deel aan de genderlens-internetconsultatie van de United Nations Working Group on Business and Human Rights en pleitte daar voor internationale bindende regels voor bedrijven en *gender due diligence*.

Externe communicatie en PR

Informatievoorziening via mail en WhatsApp was er voorafgaand, tijdens en na de CSW. Regelmatig gaven we updates over ontwikkelingen van zowel het formele onderhandelingsproces als het parallelle proces van side-events gegeven. WO=MEN leverde een overzicht van side-events die door Nederlandse actoren werden georganiseerd en verspreiden aankondigingen (flyers) via mailingen. Ook twitterden en re-tweetten we met Atria tijdens de CSW en hielden wij [een blog](#) bij.

4.2 Gender, Vrede & Veiligheid

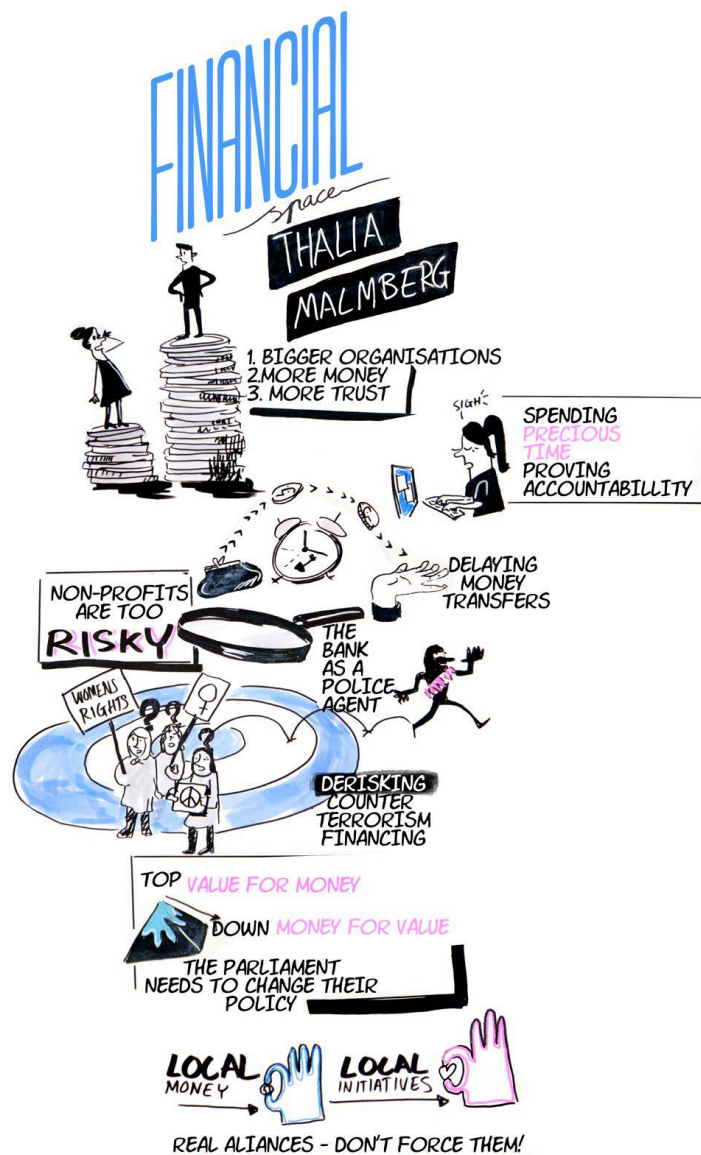
Outcome 1: De nationale en internationale standaarden, wetten, beleid en uitvoering voor gendergelijkheid en vrouwenrechten zijn inclusief en duurzaam

2018 was het jaar van de **Nederlandse zetel in de VN-Veiligheidsraad**. Zowel met de Gender, Vrede & Veiligheidswerkgroep als met de ondertekenaars van het Nationaal Actieplan 1325 werden daarop activiteiten georganiseerd. Doel was onder andere de Women, Peace & Security agenda hoog op de prioriteitenlijst van Nederland te houden en daarmee op de agenda van de VN Veiligheidsraad. Tegelijk wilden we de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging in New York en de Haagse thuisbasis voeden met actuele informatie van onze vrouwen, mannen en jongeren op de grond.

Daarom schreven we met de werkgroep en met input uit de NAP-landengroepen zeven **position papers** met input voor de mandaat vernieuwingen van UNAMA, UNMISS, UNSMIL, UNAMI, de verificatie missie in Colombia en de Open Debate on Sexual Violence in Conflict. Ook stemden we nauw af met onze internationale partners zodat de wereldwijde civil society input zoveel mogelijk werd gestroomlijnd. Gedurende het jaar stonden we nauw in contact met de taskforce van het ministerie van Buitenlandse Zaken die de Nederlandse standpunten op de missies formuleerde. En met succes! Nederland stond aan de basis van een zeer **succesvolle mandaatvernieuwing** van UNAMA, met Women, Peace and Security hoog op de agenda. En ook gedurende de andere debatten zorgde de Nederlandse vertegenwoordiging dat de Women, Peace and Security op de agenda van de VN Veiligheidsraad bleef.

Een ander hoogtepunt in 2018 was de door de werkgroep aangeleverde **input op de Geïntegreerde Buitenland- en Veiligheidsstrategie en de nota Investeren in Perspectief**. Met onze input droegen we

bij aan stevige *commitments* van het kabinet op een inclusieve en geïntegreerde aanpak van vrede en veiligheidsvraagstukken in het Nederlandse buitenland en veiligheidsbeleid.

Ook zetten we 2018 een belangrijke stap met de **start van een schaduwrapportage over de impact van financiële anti-terreurmaatregelen** van Nederlandse donoren en banken op Nederlandse organisaties die werken op vrouwenrechten en gendergelijkheid wereldwijd. Deze schaduwrapportage is een initiatief van de Gender, Vrede & Veiligheidswerkgroep en voert WO=MEN samen uit met Human Security Collective (HSC). HSC is een autoriteit op dit gebied. Doel van de schaduwrapportage is om in kaart te brengen met welke negatieve impact organisaties te maken hebben. Met donoren en banken willen we in 2019 bespreken hoe die negatieve impact verholpen of verminderd kan worden.

Outcome 3: Een sterk en actief maatschappelijk middenveld speelt een cruciale rol in de transformatie van (machts)relaties op het gebied van gendergelijkheid

Nog een belangrijke stap die we zetten in 2018 was concrete handen en voeten geven aan de **betrokkenheid van diaspora bij ontwikkelings samenwerking**. Al langer kaarten we met onze

diasporaleden het belang van deze organisaties bij ontwikkelingsprogramma's aan. Diaspora hebben namelijk een belangrijke brugfunctie te vervullen bij de stabiliteit en wederopbouw van hun land van herkomst. Onze input droeg eraan bij dat [een motie van de PvdA hierover](#), werd aangenomen. Daarnaast verzorgden we met diverse leden input voor Tweede Kamerlid Kirsten van den Hul tijdens een rondetafelgesprek over methoden van betekenisvolle betrokkenheid van diaspora bij ontwikkelingssamenwerking.

Outcome 4: Publieke en private instituties promoten, faciliteren en respecteren gelijkwaardige participatie en vrouwenrechten

Ook voor de Defensienota leverden we input via **position papers en als gastspreker tijdens een hoorzitting in de Tweede Kamer**. Hoewel de Defensienota zelf genderneutraal lijkt, worden er intern wel goede stappen gezet met een Defensie Implementatieplan rond UNSCR 1325. Daarvoor leverde de werkgroep o.a input via **expertsessies met medewerkers van Defensie**. Maar ook vormden deze gesprekken basis voor uitwisseling van kennis en ervaring tussen maatschappelijk middenveld en Defensie. Het droeg daarmee bij aan meer wederzijds begrip. Op uitnodiging van het blad voor de Defensievakbond Trivizier schreven we **een opinieartikel**: [Defensie: Kijk wat meer in de spiegel](#).

4.2.1 Nationaal Actieplan 1325

Outcome 3: Een sterk en actief maatschappelijk middenveld speelt een cruciale rol in de transformatie van (machts)relaties op het gebied van gendergelijkheid

In de zomer van 2018 startte de nieuwe NAP 1325-medewerker Karin de Jonge. Daarmee konden wij vanaf dat moment weer investeren in het op gang brengen en versterken van de acht landengroepen die onderdeel zijn van het NAP. Een aantal hoogtepunten uit de landengroepen:

- = In februari organiseerde Cordaid als voorzitter van de Libië-landengroep met support van WO=MEN een **bijeenkomst tussen Libische vrouwenrechtenactivisten en Tweede Kamerleden**. Dit leverde input voor Kamerleden rond de Nederlandse steun aan missies in Libië.
- = In juli organiseerden CARE en Oxfam Novib met steun van WO=MEN via een videoconferentie een gezamenlijke **coördinatie meeting met partnerorganisaties in Sana'a**, in het bijzijn van de ambassadeur voor Yemen, Irma van Dueren. De vrouwen uit Jemen maakten daarin duidelijk wat hun prioriteiten op het gebied van Nederlandse ondersteuning voor 1325 zijn. Deze prioriteiten dragen voor zowel de ambassade als de NAP partners bij aan de vervolgstappen rond de internationale steun aan inclusieve vrede en veiligheid in Jemen.
- = In oktober organiseerde de Colombia landengroep een thematische **bijeenkomst met een vertegenwoordigster van Ruta Pacifica** en stakeholders van overheid en maatschappelijk middenveld in Nederland. Ook deze bijeenkomst levert input voor de vervolgstappen voor steun aan de vrouwelijke vredesactivisten in Colombia.

Naast de steun aan landengroepen, organiseerden we met het ministerie van Buitenlandse Zaken **drie events voor en met NAP ondertekenaars**. In juni en oktober organiseerden we de reguliere NAP1325 Signatory Bi-annual Meetings. Met onder andere aandacht voor de Nederlandse inzet op Women, Peace & Security in de VN Veiligheidsraad. Maar ook voor de aanpak van seksueel en gendergerelateerd geweld in conflict en het betrekken van vrouwen in *track one* vredesprocessen.

Daarnaast organiseerden we in oktober met het ministerie van Buitenlandse Zaken en de Nederlandse en lokale consortialeden in de acht focus landen **een twee daags Learning Event**. Centraal stond het uitwisselen van lessons learned uit de eigen programma's en het delen van methoden en strategieën, zoals het ondersteunen van vrouwelijk leiderschap in een conflict of post-conflict situatie. Tijdens een openbaar Signatory Event konden alle lokale partners via posterpresentaties aan een breed publiek

(ministerie van Buitenlandse Zaken en geïnteresseerden uit het maatschappelijk middenveld) hun projecten presenteren en persoonlijk toelichten.

Ook zetten we in 2018 nieuwe stappen om te komen tot een M&E voor het algehele NAP. Begin 2018 besloten WO=MEN en het ministerie van Buitenlandse Zaken om een **midterm review** uit te laten voeren door een externe consultant. WO=MEN schreef samen met input vanuit alle NAP civil society ondertekenaars een **advies Terms of Reference voor de consultant**. Nadat de consultant was aangenomen ondersteunde WO=MEN actief de planning en uitvoering van de externe midterm review van NAP III. Met de aanbevelingen van het rapport gaan we in 2019 aan de slag. Daarnaast zette WO=MEN een **informele mapping van activiteiten en outputs** van NAP III op in de tweede helft van 2018. Deze mapping geeft inzicht in de brede inzet van NAP civil society ondertekenaars op 1325 buiten de door NAP III zelf gefinancierde programma's.

Externe communicatie en PR

Ook op het gebied van externe communicatie organiseerden we de nodige activiteiten. We coördineerden tijdens het NAP 1325 III Learning Event en het Signatory Event van 9-11 oktober 2018 met het ministerie van Buitenlandse Zaken nieuws en boodschappen voor Twitter, Facebook en de website. Onder andere via een video en een persbericht kwamen de verschillende partners van het NAP en hun activiteiten rond Women, Peace & Security aan bod.

4.3 Duurzame Economische Ontwikkeling

Outcome 1: De nationale en internationale standaarden, wetten, beleid en uitvoering voor gendergelijkheid en vrouwenrechten zijn inclusief en duurzaam

Met het verschijnen van de nota van minister Kaag *'Investeren in Perspectief'* zijn vrouwenrechten en gendergelijkheid in het hart van het handel en OS-beleid geplaatst. SDG 5, gendergelijkheid en vrouwenrechten, wordt als doel in alle onderdelen van het BHOS-beleid verankerd. Voor de werkgroep Duurzame Economische Ontwikkeling (DEO) werkte deze ambitie van Minister Kaag als katalysator om gendergelijkheid een volwaardige plaats te geven in het economische buitenlandbeleid van de Nederlandse overheid.

De werkgroep DEO bestaat uit circa 40 individuele en institutionele leden van het WO=MEN-netwerk. De werkgroep kwam in 2018 6 keer bijeen voor een werkgroep vergadering. Hivos zit de DEO-werkgroep voor en verleent additionele financiële steun aan de werkgroep. We hebben verder 4 kennissessies georganiseerd en via sociale media en de website informatie over de werkzaamheden van de werkgroep en activiteiten van leden verspreid. Er vond **een constante monitoring van het parlementaire handels- en ontwikkelingsbeleid** (zoals DGGF, IMVO-sectorconvenanten) plaats. Deze werd verwerkt in maandelijks DEO-nieuwsbrieven voor de leden.

Outcome 4: Publieke en private instituties promoten, faciliteren en respecteren gelijkwaardige participatie en vrouwenrechten

Handelsland Nederland doet internationaal zaken en veel bedrijven zijn actief binnen een scala van wereldwijde handelsketens. De afspraak is dat bedrijven er op letten dat het in die ketens er netjes aan toegaat: zonder uitbuiting, tegen redelijk normaal loon, zonder milieuschade en geen kinderarbeid. Het beleid van de Nederlandse overheid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen was begin 2018 nog grotendeels genderblind. Inmiddels is gender veel meer op het netvlies gekomen van de Nederlandse overheid en bedrijfsleven. Door **het organiseren van kennissessies voor ambtenaren en voor maatschappelijke organisaties, beleidsbeïnvloeding bij politici** – dat resulteerde in een aantal relevante moties – is er de noodzaak van het toepassen van een genderlens in het beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen. WO=MEN is een gesprekspartner wat betreft implementatie en uitwerking hiervan. Een belangrijke uitwerking van

haar beleid zijn **de sectorale convenanten** die worden onderhandeld tussen overheid, bedrijven, ngo's, vakbonden en kennisinstellingen. De convenanten, waarvan een deel nog in onderhandeling is, zijn niet bindend en afdwingbaar. Bedrijven beslissen ook zelf of ze aan onderhandelingen deelnemen. De DEO-werkgroep was in 2018 **een kritische doch constructieve stakeholder van het convenantenproces**. In de convenanten waar WO=MEN bij betrokken was, is er nu meer aandacht voor vrouwenrechten en gendergelijkheid. Tevens heeft WO=MEN in 2018 input geleverd op de genderlensconsultaties van de UN Working Group on Business and Human Rights. De input wordt meegenomen voor de specifieke richtlijnen die de Working Group nu aan het opstellen is en midden juli 2019 zal publiceren. In onze inzet op een vernieuwd NL Nationaal Actieplan (NAP) Mensenrechten en Bedrijfsleven zullen we pleiten voor het integreren van deze richtlijnen op gender. Minister Kaag heeft al toegezegd hier voor open te staan.

Outcome 4: Publieke en private instituties promoten, faciliteren en respecteren gelijkwaardige participatie en vrouwenrechten

Midden 2018 heeft de werkgroep besloten zich ook op het Nederlandse handelsbeleid te richten. Belangrijke instrumenten en initiatieven binnen het huidige handels- en investeringsbeleid, waaronder het actieplan beleidscoherentie, zijn vooralsnog grotendeels genderblind. Ook is er bij multilaterale instellingen en fondsen waar Nederland in investeert te weinig aandacht voor gendergelijkheid. Onze inzet heeft geresulteerd in additionele aandacht bij ambtenaren en politici voor gendergelijkheid in het handelsbeleid van de NL overheid. In de EU is Nederland pleitbezorger van genderhoofdstukken in handelsverdragen. Hierover hebben we verschillende gesprekken gevoerd met de betreffende afdelingen van Buitenlandse Zaken (DG BEB, IMH). De inzet van het ministerie op handelsbeleid richtte zich in 2018 vooral op de organisatie van een conferentie in Genève. Dit werd samen met de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en de WereldBank gedaan en vond begin december plaats. Minister Kaag gaf een vlamme openingsspeech, waarin ze naast vrouwelijk ondernemerschap ook aandacht had voor het gebrek aan representatie van vrouwengroepen. Ook riep ze en op beter te kijken naar de negatieve consequenties van handelsbeleid. Voorafgaand aan de conferentie heeft WO=MEN samen met leden en de internationale Gender and Trade Coalition in een open brief aan de minister zorgen geuit over het gebrek aan maatschappelijke consultatie en (zuidelijke) *civil society*-representatie op de conferentie. Dit thema werd door verschillende sprekers, waaronder Minister Kaag, tijdens de conferentie opgepakt.

Het Nederlandse bedrijfsleven krijgt een steeds sterkere positie in het OS-beleid van de Nederlandse overheid. In 2018 heeft WO=MEN vooral ingezet op kennisuitwisseling rondom dit thema. Zo organiseerden we een **kennissessie plaats over het bedrijfsleveninstrumentarium in relatie tot *female decent work* en *female entrepreneurship***. Er waren diverse sprekers zoals Louise Anten (Taskforce voor Vrouwenrechten en Gendergelijkheid), Sophieke Kappers (KUBITA) en Edith van der Spruit (WO=MEN). Uit de verschillende bijdragen bleek dat het bedrijfsleveninstrumentarium ook ten goede is gekomen aan *female entrepreneurs* en *female decent work* maar ook dat het nog veel beter moet en kan. In verschillende gesprekken met het ministerie en met Rijksdienst voor Ondernemen Nederland (RVO) heeft WO=MEN gepleit voor een intensievere aanpak op het tegengaan van negatieve gevolgen van het private sectorbeleid voor vrouwen.

4.4 Alliantie Samen werkt het!

De Alliantie Samen werkt het! stelt ten doel dat in 2022 vrouwen en mannen de mogelijkheden benutten om betaalde arbeid en onbetaalde zorg te combineren. Het gaat in het bijzonder om vrouwen in financieel kwetsbare posities. Focus ligt op het verbeteren van de individuele, maatschappelijke en institutionele mogelijkheden op de middellange termijn. Hieronder laten we per doelstelling van ASWH! aan hoe WO=MEN daaraan in 2018 bijdroeg.

Maatschappij: Nederlanders hebben een positief beeld van een gelijkwaardige verdeling van werk en zorg tussen vrouwen en mannen, aangejaagd door de media

Bijdrage WO=MEN aan de alliantie:

WO=MEN creëert bewustwording bij het Nederlandse publiek door op festivals en beurzen aandacht te geven aan SDG 5. In de oorspronkelijke projectaanvraag zou dit tijdens het Global Citizen Festival 2018 gebeuren. Nederland heeft dit festival niet toegewezen gekregen. De SDG5-installatie (zie hoofdstuk 4) wordt nu op andere festivals en beurzen uitgezet. Het doel van deze fysieke installatie is de bezoekers bewust te maken van de verschillende rollen, rolpatronen en stereotypering van vrouwen en mannen. Daarnaast draagt de installatie bij aan bewustwording van de eigen ideeën over gendergelijkheid in het kader van werk-zorg verdeling. Alle bezoekers van de events zijn onderdeel van de doelgroep en in het bijzonder laagopgeleide vrouwen en/of vrouwen met een laag inkomen. Op dit moment is de installatie in ontwikkeling. Vanaf maart 2019 staat de installatie op evenementen en kunnen we meer zeggen over de resultaten middels impactmeting.

Instituties: Overheid, werkgevers- en werknemersorganisaties en welzijns-/zelforganisaties faciliteren, stimuleren en implementeren actief een zorgvriendelijk beleid om een gelijk en eerlijk speelveld voor mannen en vrouwen ten aanzien van het combineren van werk en zorg te creëren

Bijdrage WO=MEN:

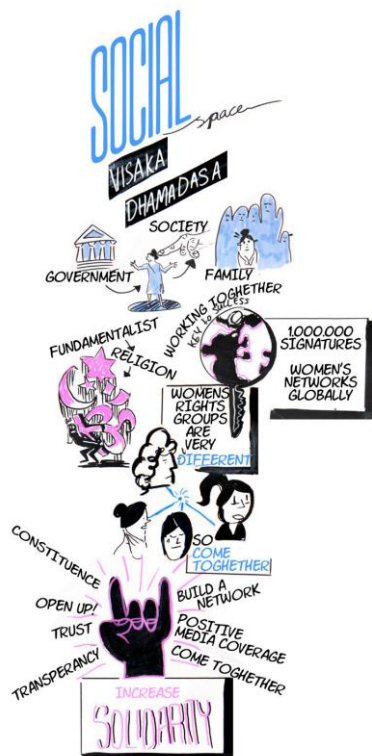
- = **Organisatie van een side-event tijdens CSW62** (Commission on the Status of Women) in New York. Het thema van het event dat we namens de alliantie organiseerden was *'The division of work and care in a European perspective: What works and what can be improved?'* Het doel van dit event was uitwisseling van kennis en ervaringen van andere Europese landen over de verdeling van werk-zorg. Stakeholders waren Nederlandse en Europese beleidsmakers en andere aanwezigen van de CSW62. Grote winst was de uitwisseling van best practices tussen vertegenwoordigers van Europese landen onderling. Met als resultaat een veelheid aan nieuwe inzichten. In 2019 organiseert WO=MEN een CSW event in Nederland om de aanbevelingen van de CSW63 op het gebied van *social protection* onder de aandacht te brengen bij betrokken stakeholders van de alliantie.
- = **Presentatie 'Route naar gendergelijkheid op de werkvloer'** in samenwerking met Women Inc. op de SDG Action Day van SDG Charter. Doel van deze activiteit was bewustwording creëren bij werkgevers om SDG 5 en gendergelijkheid te promoten binnen het eigen beleid en op de werkplek. De stakeholders waren zowel werkgevers als werknemers. We pasten hiervoor een praktische *toolkit* aan op de behoeften van bedrijven en boden die aan als bewustwordingstool en om proactief met gendergelijkheid aan de slag te gaan. In 2019 is de digitale versie beschikbaar om tegemoet te komen aan de vraag van de werkgevers.
- = Voor de Alliantie legt WO=MEN de **link tussen ILO (International Labour Organization) Verdragen en Nederlands beleid**. WO=MEN maakte zich in 2018 hard voor de ratificatie van het nieuwe ILO-verdrag *'Ending Violence and Harassment in the World of Work.'* Deze ILO conventie is gericht op de veiligheid van de informele werkers, zoals verzorgers en schoonmakers aan huis. Zo was WO=MEN panellid tijdens het GBV @Work event van FNV op 25 november j.l. om aandacht te vragen voor dit ILO verdrag. Daarnaast ontwikkelden we een paper om overheid, werkgevers en maatschappelijk middenveld bewust te maken van de noodzaak tot ratificatie van dit ILO verdrag. Stakeholders zijn de Nederlandse politiek en het maatschappelijk middenveld. De ratificatie van deze conventie loopt door tot juli 2019, vandaar dat deze activiteiten tot die tijd verlengd zullen worden.
Omdat de focus van de Alliantie inmiddels is verscherpt, richten we ons daarnaast ook met deze activiteit op de arbeidsrechten en omstandigheden van lager geschoolde vrouwen die thuis werken. In relatie daartoe is voor 2019 een nieuwe (lobby)activiteit ontwikkeld; het ratificeren van ILO 189 *'Domestic workers convention'*. Deze activiteit is doorlopend, of totdat de Nederlandse overheid ILO 189 heeft geratificeerd.

5. Hoe is WO=MEN georganiseerd?

5.1 Leden en ALV

Het WO=MEN netwerk telt 136 individuele leden en 50 institutionele organisaties (Annex 2). Onze leden zijn cruciaal en bepalend voor de keuze voor strategieën en (sub)thema's. Daarom is sinds 2018 de functie relatiebeheer/fondsenwerving gestart binnen het secretariaat. Doel van deze functie is de contacten met bestaande leden te intensiveren en om nieuwe leden te werven. In 2018 voerden we diverse gesprekken met bestaande institutionele en individuele leden. Daarnaast bouwden we relaties op met potentiële leden. Het resulteerde onder andere in uitbreiding van het WO=MEN netwerk van een aantal individuele en institutionele leden waaronder Rainforest Alliance en Free Press Unlimited⁴.

De leden van WO=MEN werken op functionele wijze samen in werkgroepen, sub-netwerken, gelegenheidscoalities, tijdens bijeenkomsten, voor specifieke vragen of gelegenheidsacties op actuele thema's. De verschillende werkgroepen stemmen regelmatig de strategische agenda af. In 2018 vonden twee Algemene Leden Vergaderingen (ALV) plaats. In het voorjaar legde het bestuur verantwoording af over het jaarverslag en de jaarrekening 2017. In het najaar stelde de ALV de begroting en activiteitenplannen 2019 vast.

De ALV is ook dé plek om gezamenlijk na te denken over de richting en prioriteiten van WO=MEN. Om lacunes te signaleren, nieuwe initiatieven te starten en collega's te wijzen op interessante onderwerpen en ontwikkelingen. Daarom organiseren wij vaak inhoudelijke sessies rond de ALV's. In 2018 bespraken we:

= **Women Human Rights Defenders: Fighting the Closing Space!** met onder andere bijdragen van

⁴ Het lidmaatschap van Free Press Unlimited is vanaf januari 2019 ingegaan.

Women Right Defenders uit Sri Lanka en Colombia. Lees het verslag [hier](#).

= **Op weg naar een feministische overheid!** met bijdragen van de ambassadeur van Zweden over de situatie in Zweden en een onderzoeker uit IJsland over het verschil in emancipatiebeleid tussen Nederland en IJsland. Schrijfster Julia Wouters sprak over de participatie en representatie van vrouwen in de Nederlandse politiek. Bekijk het videoverslag [hier](#).

De leden van WO=MEN zijn verder nauw betrokken in de thematische werkgroepen:

- = Duurzame Ondersteuning / Politieke coördinatie;
- = Duurzame Economische Ontwikkeling en klimaat;
- = Gender, Vrede & Veiligheid.

Jaarlijks stellen de werkgroepen plannen op met onderwerpen waarop zij zich willen richten binnen het desbetreffende thema. Iedere werkgroep wordt gecoördineerd en ondersteund door een lid van het secretariaat. Gestreefd wordt naar (roulerend) voorzitterschap van een werkgroep door een lid, hoewel dat niet altijd mogelijk is vanwege bijvoorbeeld capaciteitsgebrek bij leden.

5.2 Communicatie

5.2.1 Social media

Sinds 25 juni 2018 hebben we een nieuwe communicatiemedewerker, Jantien Kingma. Mede door deze extra inzet is het aantal Twittervolgers de afgelopen periode hard gestegen. Eind 2015 hadden we 2700 Twittervolgers. Eind 2018 zaten we op zo'n 4450 volgers. Vanaf half juni 2018 kwamen er ruim 400 volgers bij. Ook is er meer interactie dan in het begin. In november namen we deel aan de World Forum for Democracy in Straatsburg. Dat was onze topmaand op Twitter. We tweetten 57 keer en ons profiel werd 3.732 keer bezocht. 142.001 keer werden onze tweets weergegeven en in een maand kregen we er 100 nieuwe volgers bij. Ter vergelijking: in juni werd er iets minder getweet (41 keer), maar werd onze pagina maar 1.605 keer bezocht en kregen we er 45 nieuwe volgers bij. De tweets zelf worden vaak weergegeven en geretweet. Zo kregen we in november gemiddeld 10 retweets per dag, in juli 2018 lag dit nog op 2 retweets per dag.

Op Facebook hadden we eind 2015 ruim 1500 likes, eind 2018 waren dit er zo'n 2880. Ook op Instagram groeiden we. Eind 2018 hadden we zo'n 450 volgers. Op Instagram groeien we ook gestaag en hebben we inmiddels meer dan 500 volgers. Simone Vuurpijl doet onze Instagram-content en heeft ervoor gezorgd dat dit medium een WO=MEN-uitstraling heeft.

Video

Ook richtten we ons in 2018 meer op video. Zo maakten we van het NAP1325 Learning Event een video. Ook is er een video gemaakt van onze Algemene Ledenvergadering, met korte interviews met de Zweedse ambassadeur Annika Markovic, schrijfster Julia Wouters en de IJslandse onderzoeker Ásta Berglind Willemsdóttir-Verheul.

In de media

We publiceerden in 2018 opiniestukken in onder andere de Volkskrant en het Defensie Vakbondsblad Trivizier. Lees hier de artikelen [Overheid moet gendergelijkheid centraal stellen](#) en [Defensie: Kijk wat meer in de spiegel](#). De tweet over het eerste stuk werd 16 keer gedeeld en kreeg een speciale vermelding van Nevin Ozutuk, Tweede Kamerlid GroenLinks. Op Twitter bereikten we er 8000 mensen mee. De Volkskrant zelf heeft 690.000 krant-lezers en een bereik van 2,3 miljoen unieke digitale lezers per maand via web en app. Ook stonden we met een advertentie over SDG5 in tijdschrift One World. One World heeft een oplage van 13.000 en bereikt 39.000 lezers. De oplage van Trivizier is 23.000.

Netwerk

Het communicatienetwerk van WO=MEN groeit. We nemen nu deel aan de groep IS/OS Communicatie, een initiatief van ministerie van Buitenlandse Zaken. Maar ook van de netwerkclub met ActionAid en Dokters van de Wereld. Ook zijn we onderdeel van de communicatiewerkgroep van de Alliantie Samen werkt het! met WOMEN Inc., Movisie, Nederlandse Vrouwenraad en Bureau Clara Wichmann. Ten slotte maken we onderdeel uit van Proeftuin: samen leren en werken aan constructieve communicatie over ontwikkelingssamenwerking, een initiatief van Partos.

5.3 WO=MEN organisatie

Het secretariaat van WO=MEN bestond eind 2018 uit 7,8 fte, inclusief de directeur-bestuurder. Het team bestond eind 2018 uit een controller, vier inhoudelijk programma managers, een communicatie en marketing medewerker, een projectondersteuner op NAP1325, een relatiebeheer en fondswerver en de secretariële ondersteuning. Na de goedkeuring van het Meerjarenplan 2018-2022 door het ministerie van Buitenlandse Zaken ging WO=MEN voortvarend aan de slag met het op sterkte brengen van de formatie. Op Duurzame Economische Ontwikkeling is Roos van Os aangesteld als programma-manager. De communicatie en marketingpositie is versterkt met Jantien Kingma. Ter ondersteuning van de uitgebreide GVV en NAP 1325 portefeuille is Karin de Jonge aangesteld. Op deze manier zijn we weer een team op sterkte met ervaren, senior posities die de kwaliteit van het secretariaat waarborgen.

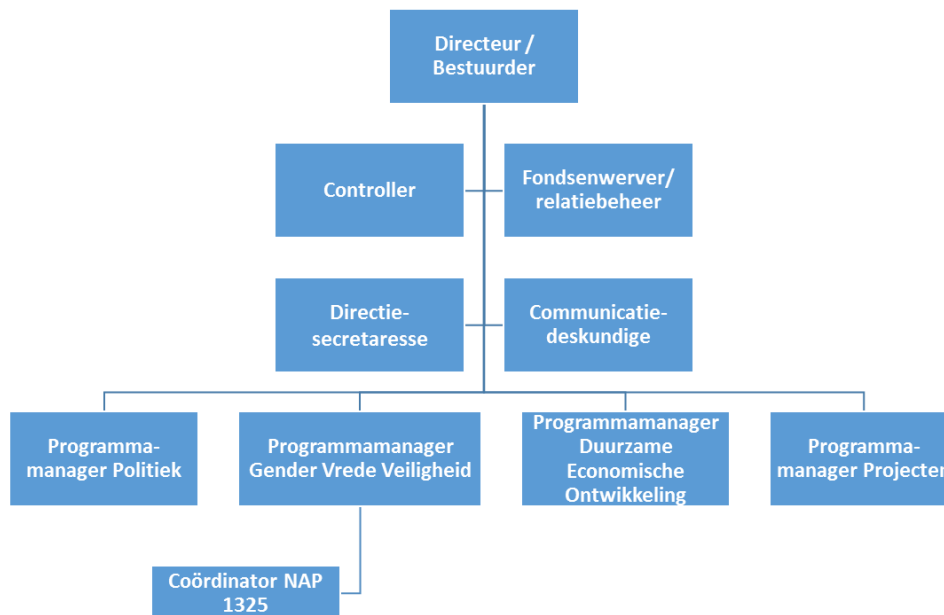
2017 was voor WO=MEN een overgangsjaar van grote bezuinigingen om een opgelopen tekort in de jaren voor 2016 om te buigen. Het is ons ook dit jaar weer gelukt om het negatieve vermogen substantieel verder te verkleinen. Door de diverse programma's, de financiering van een nieuw meerjarenplan door het ministerie van Buitenlandse Zaken en het aantrekken van nieuwe medewerkers kunnen we weer met vertrouwen naar de toekomst kijken. Het negatieve vermogen wordt verder terug gebracht naar een gezond vermogen.

Begin 2017 besloot de Raad van Toezicht tot de invoering van de cao Sociaal Werk. Alle arbeidsovereenkomsten zijn in overeenstemming gebracht met deze cao. De functies zijn vastgesteld en beoordeeld op basis van het functiehuis 'Goede Doelen', als aanvulling op het functiegebouw in de betreffende cao. Alle functioneringsgesprekken hebben plaatsgevonden. De ongelijke inschaling bij de aanname van personeel is in overeenstemming gebracht met vergelijkbare functies binnen de organisatie.

De invoering van de cao Sociaal Werk zorgde voor:

- = Duidelijkheid van rechten en plichten werkgever en werknemer
- = Marktconforme beoordeling van alle functies
- = Gelijke betaling voor gelijke functies

De structuur van de organisatie is eind 2018 als volgt vormgegeven:

Het bureau bestaat eind 2018 uit 10 medewerkers:

Directeur/ bestuurder:	Edith van der Spruit		20 uur
Programma managers:	Laila Ait Baali	Politiek coördinator	36 uur
	Anne Floor Dekker	GVV/ NAP1325	36 uur
	Margriet van der Zouw	CSW/ASWH	36 uur
	Roos van Os	DEO	32 uur
Projectmedewerker	Karin de Jonge	NAP 1325	16 uur
Senior Fondsenwerver	Carina Bos	Funding/ relatie	16 uur
Marketing en communicatie	Jantien Kingma		32 uur
Controller	Yvette Keen-Middendorp		24 uur
Directie secretaresse/com	Ans Lavèn		32 uur

WO=MEN werkt ieder jaar met een aantal vrijwilligers. In 2018 zijn twee vrijwilligers werkzaam geweest op diverse terreinen. Marieke de Vries is tijdelijk ingehuurd om taken waar te nemen van Margriet van der Zouw.

5.4 Gezamenlijk Actieplan Integriteit

WO=MEN is lid van Partos, de brancheorganisatie van Goede doelen, hulp- en ontwikkelingsorganisaties in Nederland. Grensoverschrijdend gedrag en machtsmisbruik is onacceptabel. Om te kunnen verzekeren dat we het uiterste doen om dergelijk gedrag te voorkomen, werkte WO=MEN in 2018 met de sector aan een veelomvattend actieplan. Hiermee willen we de preventie, melding en handelen bij klachten en schendingen, als ook de verantwoording binnen organisaties verbeteren. Er is in kaart gebracht hoe we bestaande werkwijzen kunnen aanpassen en aanvullen. De wijzigingen in de Gedragscode (versie 2018) en de Partos 9001 kwam tot stand in het kader van de extra aandacht voor integriteit bij goede doelen organisaties. De Partos Gedragscode is voor leden verplicht. 2019 geldt als een overgangperiode.

Partos vraagt leden om in hun jaarverslag 2019 te laten zien hoe zij werk maken van integriteit. WO=MEN heeft de volgende maatregelen genomen:

- = Openbaar maken van de Partos gedragscode
- = Aanpassen van de klachtenregeling
- = Instellen van vertrouwenspersoon
- = Het opstellen van een op WO=MEN toegespitste gedragscode

5.5 Bescherming persoonsgegevens

WO=MEN heeft hard gewerkt aan het voldoen aan de eisen van de AVG. We hebben een cursus gevolgd. Aan de hand van een uitgebreid stappenplan is aan alle eisen van de AVG voldaan. Er is een procedure opgestart waarmee regelmatig gecontroleerd wordt of we nog steeds aan de AVG-eisen voldoen. Alle medewerkers zijn uitgebreid geïnformeerd over de werking van de AVG en de eisen waaraan iedereen moet voldoen.

5.6 Rapportage

De belangrijkste rapportage van WO=MEN is ons jaarverslag en jaarrekening, die worden vastgesteld door de ALV.

Aanvullend maken we voor de projecten gedetailleerde rapportages. Op hoofdlijnen zijn deze rapportages opgenomen in dit jaarverslag en jaarrekening

Ministerie van Buitenlandse Zaken

- In de evaluatie van het ministerie van Buitenlandse zaken in 2017 werd geconstateerd dat er geen duidelijke lijn is in de weergave van de jaarplannen en jaarverslagen over de diverse jaren. Bij aanvang van het nieuwe meerjarenplan hebben we in 2018 onze meerjaren-indicatoren vertaald naar jaarlijkse activiteiten in een drietal thematische activiteitenplannen.
- Conform de beschikking rapporteren we aan BUZA in IATI.
- Aanvullend sturen we gedetailleerde rapportages met uitgevoerde activiteiten en financiële resultaten.

Procescoördinatie maatschappelijk middenveld voor het internationaal emancipatiebeleid (OCW/CSW)

- Conform de offerte met het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur leverden we in november 2018 een 2pager aan bij OCW. Deze is al goedgekeurd.
- De activiteiten van WO=MEN in dit project zijn voor 2018 conform planning uitgevoerd, met kleine afwijkingen in het budget. Deze afwijking is gerelateerd aan de uren inzet en een lager nacalculatorisch tarief. Niet bestede gelden worden doorgeschoven naar 2019.

Count Me In!

- Over CMI rapporteren we in IATI. Daarnaast leveren we een door de Accountant gecontroleerde financiële verantwoording aan.

Alliantie Samen Werkt Het!

- De rapportage van de ASWH aan WOMEN Inc. als penvoeder van deze alliantie valt samen met dit jaarverslag en jaarrekening.
- Aanvullend leveren we een gedetailleerde financiële rapportage.

HIVOS

- De rapportage aan HIVOS valt samen met dit jaarverslag en jaarrekening.
- Aanvullend leveren we een gedetailleerde financiële rapportage.

6. Hoe ziet de continuïteit eruit van WO=MEN?

6.1 Belangrijkste afwijkingen inkomsten 2018

In de begroting voor 2018 was een resultaat van € 10.014 opgenomen. Dit hebben we kunnen uitbouwen naar € 28.242. De afwijkingen van de baten en lasten ten opzichte van de begroting zijn:

	Bedragen in €	
Subsidies	-70.700	In 2018 lager dan begroot door: <ul style="list-style-type: none"> Aangepaste verdeling tussen de 3 partners OCW/CSW -€ 6.500 Doorgeschoven subsidie OCW/CSW naar 2019 -€ 7.200 Doorgeschoven subsidie BUZA naar 2019 -€ 57.000
Programma's	-62.900	In 2018 lager dan begroot door: <ul style="list-style-type: none"> Programma Gelijk = Anders in overleg met BUZA niet uitgevoerd - € 25.000 Niet bestede bijdragen Alliantie Samen Werkt Het worden doorgeschoven naar 2019 - € 37.900
Ledenbijdragen	+ 14.605	Begrote ledenbijdragen waren te laag ingeschat.
Overige inkomsten	+ 1.520	Betreft additioneel in rekening gebrachte activiteiten en correcties voorgaande jaren.
BATEN	-117.475	
Personeelskosten	+ 73.340	Minder kosten dan begroot door: <ul style="list-style-type: none"> In de begroting waren 3 nieuwe medewerkers opgenomen voor 12 maanden, maar de nieuwe medewerkers zijn pas vanaf juli in dienst. De directeur werkt per 1 september 2018 20 uur per week, daarvoor van 36 uur. In de begroting werd uitgegaan van 1 fte voor het gehele jaar.
Organisatiekosten	+ 19.428	De algemene organisatiekosten incl. overige personeelskosten zijn lager dan begroot door een adequate beheersing van de kosten. De belangrijkste afwijkingen zijn: <ul style="list-style-type: none"> Hogere huisvestingskosten (- € 6.620) dan begroot door de ingebruikname van een extra kantoor ruimte. Minder onvoorziene organisatiekosten (+ € 11.385) dan begroot m.n. door lagere kosten dan verwacht voor de implementatie van een nieuw financieel systeem (Exact online) Verantwoorde onvoorziene kosten hebben betrekking op de kosten van een accountantsverklaring bij de verantwoording aan OCW over 2016-2017. Geen kosten voor dubieuze debiteuren (+ € 5.000).
Projectkosten	+ 41.934	Projectkosten zijn lager dan begroot door: <ul style="list-style-type: none"> Minder kosten (+ € 8.908) voor de website/media. Het bouwen van de nieuwe website is nog niet afgerond, deel van de kosten (circa € 10.000) valt in 2019. Meer kosten (- € 14.686) door samenwerking met externe deskundigen o.a. voor de UNGP Genderlens, inventarisatie van gender in IMVO convenanten, schrijven van een advies op het thema directe

		<p>toegang tot financiering voor vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisatie en schaduwrapportage Human Security Collective.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minder kosten dan begroot voor events (+ € 53.215) door onder andere het vervallen van een event voor Gelijk=Anders, lagere kosten voor events binnen de allianties. • Niet bestede subsidies/bijdragen worden doorgeschoven naar 2019 en zijn als vooruit ontvangen op de balans verantwoord. Deze baten worden in 2019 in overleg met de donor besteed.
Overige lasten	+ 1.000	Geen overige lasten
UITGAVEN	+ 135.702	
Verschil	+ 18.227	Resultaat 2018 is € 28.242, begroot was € 10.014

6.2 Continuïteit

Het positieve resultaat over 2018 van € 28.242 wordt ingezet om het negatieve Eigen Vermogen te verkleinen. Door verliezen voor 2016 is het Eigen Vermogen ultimo 2018 nog negatief. Gelukkig is het voortbestaan van de vereniging gewaarborgd door toegezegde subsidie en projectgelden voor de komende jaren. Om een gezond Eigen Vermogen te realiseren, zetten we de komende jaren in op een positief resultaat en het vormen van een continuïteitsreserve .

6.3 Fondsenwerving

Om ervoor te zorgen dat WO=MEN niet afhankelijk wordt van twee grote donoren, wordt ingezet op het werven van nieuwe fondsen. Hiervoor is in 2017 een fondsenwervingsplan opgesteld. In 2018 heeft dat onder andere geresulteerd in:

- = Aantrekken van nieuwe institutionele en individuele leden (zie voor resultaat 5.1)
- = Aanvraag Postcode Loterij
- = Lobby en netwerktrainingen voor Orange Knowledge programma van Nuffic

7. Follow up accountantsverslag 2017

In het accountantsverslag 2017 zijn de volgende aanbevelingen opgenomen:

- Het inrichten van een projectadministratie waarin kosten en uren van het personeel bijgehouden worden.
- Het betalingsproces strikter afbakenen.
- Invoeren van een digitaal urenregistratiepakket, eventueel gekoppeld aan de projectenadministratie
- Het verder automatiseren van rapportages en uitbreiden met een resultatenoverzicht op projectniveau.

Het verbeteren van de administratieve organisatie en interne controles is een voortdurend proces binnen WO=MEN. In 2018 heeft WO=MEN de volgende acties genomen om de administratieve organisatie en de bijbehorende beheersmaatregelen te verbeteren:

- In 2018 heeft WO=MEN een nieuw financieel systeem (Exact online) ingevoerd. Dit financiële systeem bevat naast de financiële administratie een projectenadministratie.
- Kosten en gewerkte uren worden nu nauwkeuring per project vastgelegd.
- Er is functiescheiding tussen de invoer van uren en kosten door de controller en medewerkers

en de autorisatie hiervan door de directeur.

- Maandlijks maakt de controller op basis van informatie uit het financiële systeem rapportages ten aanzien van de realisatie van de begroting, de resultaten per project en een liquiditeitsprognose.
- Het betalingsproces is strikter afgebakend door het aanpassen van bevoegdheden in de bankiermodule van Triodos. Betalingen kunnen alleen ingevoerd worden door de controller en alleen worden verzonden door de directeur. Betalingen tot € 1.000 kunnen ook door controller worden verzonden.

8. Financiële jaarrekening

8.1 Balans

BALANS PER 31 DECEMBER 2018 (na resultaat bestemming)

(in euro's)

ACTIVA	31-12-2018	31-12-2017
Vaste activa		
Materiële vaste activa	5.096	5.458
	-----	-----
	5.096	5.458
Vlottende activa		
Debiteuren	2.381	375
Overige vorderingen en overlopende activa	3.287	99.554
	-----	-----
	5.668	99.929
Liquide middelen	291.997	187.552
	-----	-----
	302.761	292.939
	=====	=====

PASSIVA	31-12-2018	31-12-2017
Eigen vermogen		
Reserves		
Overige reserve	-15.228	-43.470
	-----	-----
	-15.228	-43.470
 Kortlopende schulden		
Leveranciers	7.525	6.738
Belasting en sociale lasten premies	32.682	30.008
Overige schulden en overlopende passiva	277.782	299.663
	-----	-----
	317.989	336.409
	-----	-----
	302.761	292.939
	=====	=====

8.2 Rekening van baten en lasten

REKENING VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 2018

(in euro's)

BATEN	begroting 2018	resultaat 2018	resultaat 2017
Subsidies	473.984	403.284	335.000
Programma's	266.600	203.700	159.825
Contributie leden	101.500	116.105	116.269
Overige baten	5.000	6.520	2.879
	-----	-----	-----
Totale baten	847.084	729.609	613.973
	=====	=====	=====
LASTEN			
Personeelskosten	545.000	471.660	411.308
Organisatiekosten	147.500	128.072	126.761
Projectkosten	143.570	101.635	41.156
Overige lasten	1.000	0	-643
	-----	-----	-----
Totale lasten	837.070	701.367	578.582
	=====	=====	=====
Totaal exploitatieresultaat	10.014	28.242	35.391
	=====	=====	=====
<u>Bestemming:</u>			
Algemene reserve	10.014	28.242	35.391
	-----	-----	-----
Resultaat na bestemming	0	0	0
	=====	=====	=====

8.3 Grondslagen voor de financiële verslaglegging

Algemeen

WO=MEN Dutch Gender Platform is een Vereniging, opgericht in 2006 en statutair gevestigd in 's-Gravenhage. De Vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 817222728.

De financiële verslaggeving is opgesteld volgens de bepaling van RJ 640.

De opbrengsten en kosten worden, voor zover niet anders is vermeld, toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van een 5 jarige lineaire afschrijving.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen de nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid. De overige vorderingen bestaan uit een nog te ontvangen subsidies/bijdragen en vooruitbetaalde kosten voor het komend boekjaar.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de vereniging.

Pensioenregeling

De vereniging heeft voor haar werknemers een externe pensioen regeling getroffen, die gekwalificeerd wordt als een pensioenregeling, waarbij de toezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op het middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij de St Pensioenfonds Zorg en Welzijn en wordt - conform de in de Richtlijnen van de Jaarverslaggeving aangereikte vereenvoudiging - in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

De risico's die niet door de verzekering zijn afgedekt (met name prijsindexatie) komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar.

De pensioenen zijn onder gebracht bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn. De dekkingsgraad per 31 december 2018 bedraagt 97,5% (31 december 2017: 101,1 %, 31 december 2016: 90.1 %).

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Resultaten worden verantwoord in het jaar waarin een overschot is gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Continuïteitsparagraaf

In de begroting van 2018 was een positief resultaat geprognostiseerd van € 10.014. Dit hebben we kunnen uitbouwen naar een positief resultaat van € 28.242. Het positieve resultaat zal worden ingezet om het negatieve eigen vermogen te verkleinen. Hierdoor komt het Eigen Vermogen van de vereniging per 31 december 2018 op € -15.228. Het voortbestaan van de vereniging is afhankelijk van de bereidwilligheid van donoren om subsidies te verstrekken en het realiseren van maatregelen ter verbetering van het resultaat over komende jaren. Op basis van de jaarrekening 2018, de verwachte toekomstige positieve resultaten en de veronderstelling dat donoren en leden bereid zijn de vereniging financieel te blijven steunen, zijn grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gebaseerd op continuïteit van de vereniging.

8.4 Toelichting op de balans per 31 december 2018

VASTE ACTIVA

(in euro's)

Overige vaste bedrijfsmiddelen

Stand per 1 januari 2018	
Aanschafwaarde	27.383
Cumulatieve afschrijving	-21.925

Boekwaarde per 1 januari 2018	5.458
Investerings gedurende 2018	2.070
Afschrijving 2018	-2.432

Saldo mutaties	-362
Stand per 31 december 2018	
Aanschafwaarde	29.453
Cumulatieve afschrijving	-24.357

Boekwaarde per 31 december 2018	5.096
Afschrijvingspercentage	20%

VLOTTENDE ACTIVA

	31-12-2018	31-12-2017
<u>Handelsdebiteuren</u>		
Handels debiteuren	2.381	375
Dubieuze debiteuren	0	0
	-----	-----
	2.381	375
	=====	=====
 <u>Overige vorderingen en overlopende activa</u>		
Nog te ontvangen subsidie Ministerie OC&W (programma 2016-2017)	0	26.000
Nog te ontvangen subsidie Ministerie van Buitenlandse Zaken (programma 2013-2017)	0	54.000
Nog te ontvangen Hivos (programma 2016-2017)	0	8.000
Vooruit ontvangen facturen	3.287	7.120
Nog te ontvangen bedragen	0	4.434
	-----	-----
	3.287	99.554
	=====	=====
 <u>Liquide middelen</u>		
Kas	194	193
Triodos	291.803	187.359
	-----	-----
	291.997	187.552
	=====	=====

VLOTTENDE PASSIVA

	31-12-2018	31-12-2017
Eigen vermogen		
<u>Overige reserves</u>		
Saldi per 1 januari	-43.470	-78.861
Resultaat bestemming	28.242	35.391
	-----	-----
Saldo per 31 december	-15.228	-43.470
	=====	=====
Kortlopende schulden		
<u>Schulden aan leveranciers</u>		
Leveranciers	7.525	6.738
	=====	=====
<u>Belastingen en sociale lasten</u>		
Loonbelasting en sociale premies	32.682	30.008
	-----	-----
	32.682	30.008
	=====	=====
<u>Overige schulden en overlopende passiva</u>		
Vooruit ontvangen subsidie Min. van Buitenlandse zaken Gelijk=Anders	0	24.995
Vooruit ontvangen subsidie Min. van Buitenlandse zaken	57.000	0
Vooruit ontvangen subsidie Count Me In	0	100.000
Vooruit ontvangen subsidie Ministerie OCW/CSW	127.001	119.802
Vooruit ontvangen subsidie Alliantie Samen Werkt Het!	37.900	0
Pensioenpremies	0	10.914
Reservering vakantiedagen	7.911	5.850
Reservering loopbaanbudget	7.829	2.139
Nog te betalen accountantskosten	15.368	13.098
Nog te ontvangen facturen	24.773	22.865
	-----	-----
	277.782	299.663
	=====	=====

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Huurovereenkomst

Het huurcontract voor de Korte Poten 9b is aangegaan tot en met 15 oktober 2022. Per 1 maart 2018 huurt WO=MEN de totale verdieping en vanaf 1 oktober 2018 bedraagt de huur € 1.959,73 per maand. Tevens is er een huurovereenkomst voor het in gebruik zijnde kopieerapparaat. Dit contract is verlengd op 13 februari 2018 voor een periode van maximaal 32 maanden (€ 198,40 excl. BTW per maand).

Liquide middelen

Ter zake van de huurovereenkomst is een bankgarantie verstrekt ter grootte van € 6.754. Dit bedrag staat niet ter vrije beschikking van de Vereniging.

8.5 Toelichting op staat van baten en lasten over 2018

(In euro's)

BATEN	begroting 2018	resultaat 2018	resultaat 2017
Subsidies			
Min van Buitenlandse Zaken (2013-2017)	0	0	270.000
Min van OCW/CSW (2016-2017)	0	0	65.000
Min van Buitenlandse Zaken (2018-2021)	400.000	343.000	0
Min van OCW / CSW (2018-2021)	73.984	60.284	0
	-----	-----	-----
	473.984	403.284	335.000
	=====	=====	=====
Programma's			
Count Me In (2016-2020)	100.000	100.000	100.000
Vrede en Veiligheid	0	0	2.125
NAP-Events	0	0	5.200
Women's March	0	0	12.500
Samen werkt het! (2018-2022)	101.600	63.700	0
Duurzame Economische Ontwikkeling (2018-2019) ⁵	40.000	40.000	40.000
Gelijk = Anders	25.000	0	0
	-----	-----	-----
	266.600	203.700	159.825
	=====	=====	=====
Contributie leden			
<u>Institutionele leden</u>			
Amref Flying Doctors	10.000	10.000	10.000
CARE	10.000	10.000	10.000
Cordaid	20.000	20.000	20.000
ICCO	10.000	10.000	10.000
Oxfam Novib	10.000	10.000	10.000
Pax	10.000	10.000	10.000

⁵ De projectsubsidie ad. €40.000 van HIVOS is inclusief de contributie.

Plan Nederland	10.000	10.000	10.000
Rutgers WPF	10.000	10.000	10.000
Overige institutionele leden	5.000	20.642	20.013
<u>Individuele leden</u>	6.500	5.463	6.256
	-----	-----	-----
	101.500	116.105	116.269
	=====	=====	=====
Overige baten			
Dienstverlening	5000	6.520	2.879
	-----	-----	-----
	5000	6.520	2.879
	=====	=====	=====

Lasten	begroting 2018	resultaat 2018	resultaat 2017
Personeelskosten			
Lonen en salarissen		373.487	341.601
Sociale lasten		64.890	58.096
Pensioenpremie		33.283	31.301
	-----	-----	-----
	545.000	471.660	411.308
	=====	=====	=====

Gemiddeld aantal werknemers.

Gedurende 2018 waren er gemiddeld 6,8 fte werkzaam bij de vereniging (2017: 6,7 fte). Per 31 december 2018 heeft WO=MEN 10 medewerkers (7,8 fte) in dienst.

Vermelding in het kader van de WNT

Algemeen directeur is Mevr. Edith van der Spruit. Mevrouw van der Spruit was in dienst van 1 januari tot en met 31 december 2018 (tot 30 augustus 2018 1 fte, m.i.v. 1 september 2018 0,56 fte)

	2018	2017
Loon incl. vakantiegeld	65.885	71.351

Organisatiekosten	begroting 2018	resultaat 2018	resultaat 2017
Overige personeelskosten ⁶	32.000	33.225	21.969
Afschrijvingskosten inventaris	3.000	2.432	3.106
Huisvestingskosten	25.000	31.620	30.808
Bestuurskosten	8.000	9.018	9.713
Accountantskosten	15.000	11.798	12.685
Administratie	3.000	1.445	2.087
Advieskosten	3.000	2.269	1.730
Communicatie	5.000	4.288	4.651
Inhuur derden/vrijwilligers	5.000	1.339	3.712
Verzekering	2.000	1.334	11.774
Kantoorkosten	6.500	4.067	867
ICT	20.000	19.688	18.668
Overige bedrijfskosten	0	1.934	1.946
Onvoorziene kosten	15.000	3.615	0
Mutatie dubieuze debiteuren	5.000	0	-410

⁶ M.i.v. 2018 worden kosten ziektekostenverzekering en reiskosten woon-verkeer onder overige personeelskosten verantwoord. De vergelijkende cijfers over 2017 zijn niet aangepast.

-----	-----	-----
147.500	128.072	126.761
=====	=====	=====

Bezoldiging bestuur

Onder bestuurskosten is een bezoldiging voor de Raad van Toezicht opgenomen van € 4.800. De leden van de RvT ontvangen € 250,00 per vergadering, de voorzitter ontvangt € 325,00.

Projectkosten	begroting 2018	resultaat 2018	Resultaat 2017
Zaalhuur en catering	8.000	6.921	
Reis- en verblijfkosten	14.000	17.829	
Inhuur derden	5.000	19.686	
Representatie	2.000	567	
Digitale mailingkosten	2.000	2.105	
Drukwerk	2.000	1.874	
Accountantskosten	3.570	3.570	
Website/media	15.000	6.092	
Events	67.000	13.784	
Communicatie-uitingen	25.000	24.892	
Overige projectkosten	0	4.315	
	-----	-----	-----
	143.570	101.635	41.156 ⁷
	=====	=====	=====

⁷ Door de gewijzigde inrichting van de financiële administratie in 2018 zijn er voor 2017 geen vergelijkende cijfers en zijn alleen de totale kosten opgenomen.

Baten en lasten per project in 2018

De inkomsten en kosten per project/programma zijn in 2018 als volgt:

(In euro's)	Ministerie van Buitenlandse Zaken (2018-2021)	Ministerie van OCW (2018-2021)	Count me In – Mama Cash (2016-2020)	Samen Werkt Het! – Women Inc. (2018-2022)	Duurzame Economische ontwikkeling – HIVOS (2018-2019)
Ontvangen	400.000	73.984	100.000	101.600	40.000
Gewijzigde verdeling		- 6.500			
		67.484			
Personeelskosten incl. opslag algemene organisatiekosten	284.216	53.272	94.792	61.080	18.800
Projectkosten	58.701	6.954	4.849	2.557	10.628
Contributie					10.000
Totale lasten	342.917	60.226	99.641	63.637	39.428
Doorschrijven naar 2019/vooruit ontvangen bedragen op de balans	-57.000	-7.200	0	-37.900	0
Resultaat	83	58	359	63	572

Niet bestede subsidies/bijdragen worden doorgeschoven naar 2019 en in overleg met de donor besteed.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

	Impact 1 Lobby	Impact 2 DEO	Impact 3 GVV-NAP	Totaal
Outcome				
1. Inter- en nationale standaarden	59.888	15.600	36.624	112.112
2. Individuen en groepen	7.760	6.480		14.240
3. Maatschappelijk middenveld	25.160	11.920	66.544	103.624
4. Politieke & private instituties	6.240	12.760	35.240	54.240
	99.048	46.760	138.408	284.216
Research en ontwikkeling SDG5 installatie	7.560	7.560	15.129	30.249
Overige projectkosten	11.104	4.342	13.007	28.452
Totale kosten	117.712	58.662	166.544	342.917

Ministerie van OCW-CSW

	Uren	Tarief	Kosten
1. Organiseren events MM thema breed	46,8	80	3.744
2. Organiseren events MM CSW	44	80	3.520
3. Formuleren aanbevelingen CSW	68	80	5.440
4. Coördinatie en lobby voorafgaand en tijdens CSW	264,5	80	21.160
5. Dagelijkse lobby NY	29	80	2.320
6. Afstemming internationale CSO	101,5	80	8.120
7. Advisering side event OCW	5	80	400
8. PR en social media	29,6	80	2.368
9. Begeleiding VN Vrouwenvertegenwoordiger	16	80	1.280

11. Schrijven schaduwrapportages	12	80	960
13. Debriefing CSW	16,5	80	1.320
14. Rapportage	33	80	2.640
	665,9		53.272
Projectkosten			6.954
Totale kosten			60.226

Count Me In

	Uren	Tarief	Kosten
800 Coördinatie	25,2	80	2.016
860 Strengthening & implementing CEDAW & GR's	118,2	80	9.456
880 Lobby on direct access to fundmech. for WRO	524	80	41.920
890 Strengthening & impl. gender & women's rights - OESO	272,5	80	21.720
900 Impact Dutch investment policy on marginalised women	246	80	19.680
	1184,9		94.792
Projectkosten			4.849
Totale kosten			99.641

Samen Werkt Het!

	Uren	Tarief	Kosten
1. Maats. niveau: Global Citizen Festival	16,2	80	1.296
2. Maats. niveau: pleitbezorging/agendering	225,5	80	18.040
3. Inst. niveau: organisatie side event CSW	101	80	8.080
4. Inst. niveau: organisatie GBV event 2018	70,30	80	5.624
5. Inst. niveau: pleitbezorging & platform / netwerk functie	350,5	80	28.040
	763,5		61.080
Projectkosten			2.557
Totale kosten			63.637

HIVOS

	Uren	Tarief	Kosten
DEO werkgroep, lobby werkgroep en kennissessies	120	80	9.600
Lobby algemeen	115	80	9.200
Projectkosten (UNGP Genderlens, inventarisatiegender in IMVO convenanten)			10.628
Lidmaatschap			10.000
Totale kosten			39.428

Voor de toerekening van kosten aan projecten hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Personeelskosten: betaalde salariskosten, sociale lasten en pensioenpremies.
- Algemene organisatiekosten: overige personeelskosten en algemene kosten
- Gerealiseerde uren worden in rekening gebracht op basis van een nacalculatorisch tarief.
- Het uurtarief voor personeelskosten incl. opslag algemene organisatiekosten bedraagt € 80 in 2018.
- De opslag voor organisatiekosten incl. overige personeelskosten bedraagt 21%.
- Projectkosten: directe kosten die gemaakt zijn ten behoeve van het programma.
- Niet bestede uren en kosten worden in overleg met de donor doorgeschoven naar 2019.

9. Overige gegevens

9.1 Statutaire bestemming.

Vooruitlopend op een besluit van de Algemene Leden Vergadering is het positieve resultaat over 2018 ad € 28.242 aan de overige reserves toegevoegd. Het resultaat is reeds verwerkt in de financiële verantwoording voor 2018.

9.2 Accountantsverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de Raad van Toezicht van WO=MEN Dutch Gender Platform

A. Verklaring over de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van WO=MEN Dutch Gender Platform te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van WO=MEN Dutch Gender Platform per 31 december 2018 en het exploitatieresultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van WO=MEN Dutch Gender Platform zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het directieverslag;
- het verslag van de Raad van Toezicht;
- de bereikte en openstaande doelen; en
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 720.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel

belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaet zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

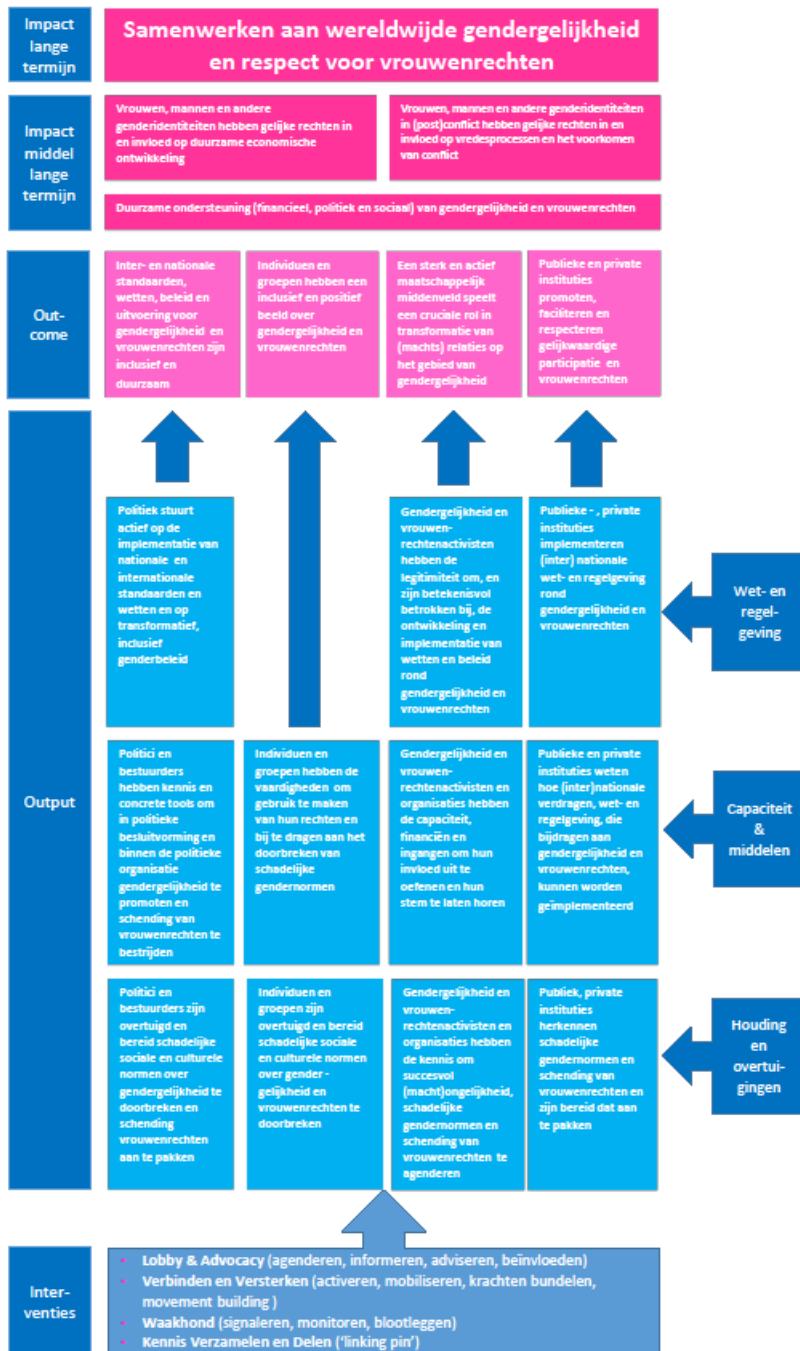
Wij communiceren met het bestuur en de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwerkerk aan den IJssel, 14 maart 2019

Vigilate Accountants B.V.

Annex 1 Theory of Change

WO=MEN Theory of Change

Annex 2 Leden

Eind 2018 zijn er 136 individuele leden.

Institutioneel (Stand van Zaken 31 december 2018)

ActionAid	Rights4change
Amref Flying Doctors	Rutgers
Bevraag	Schone Kleren Campagne
Both Ends	Simavi
Briljante Onderneemster	Stichting CENDDOW (Centre for Diasporas Development Work)
CARE	Stichting IWEE
Choice for youth & sexuality	Stichting Mukomeze
CNV Internationaal	Stichting Sundjata
Cordaid	Stichting Vrouwenorganisatie Nederland Darfur (VOND)
Defence for Children	Stichting Wadi
Defensie Vrouwen Netwerk	Storybureau WYS
Fem4All	Support Trust for African Development (STAD)
Free a Girl	Tosangana
Global Network of Women's Shelters	Unie van Soroptimistclubs
HIVOS	Vereniging Prisma
Hollaback! Nederland	Victory for Equality
ICCO	White Ribbon NL
IMPACT - Center against human trafficking and sexual violence in conflict	Women Engage for a Common Future (WECF)
Karama	Women on Waves
Koerdische Vrouwen Stichting Helin	Women's Initiatives Network
Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT)	Women's International League for Peace and Freedom Dutch Section (WILPF NL)
Light for the World	WomenWin
MamaCash	YWCA Nederland
MUCOP	
Multicultural Women's Peacemakers Network (MWPN)	
Oxfam Novib	
Palestine Link	
PAX (voorheen IKV Pax Christi)	
PBI Nederland	
Plan Nederland	